

sants de la terra, i que, elevades en deguda forma a la superioritat, fan concebre l'esperança de què seran tingudes en consideració.

Creiem, sí, que les reunions tingudes fan oportú l'expressar una paraula d'al·liçonament i de conhort.

En el número d'AGRICULTURA I RAMADERIA de gener d'enguany, el senyor August Matons, a propòsit de la imminent revisió aranzelària, va expressar tot el justificat pessimisme que produeix la consideració de l'estat indefens en què es troba l'agricultura per manca d'esperit col·lectivista. Altres branques de la riquesa i de la producció es troben organitzades perfectament i amants a cada instant a fer arribar al poder llurs aspiracions de protecció i de defensa, algunes d'elles, de vegades en desharmonia amb el just interès de l'agricultor.

Tal vegada la mateixa naturalesa de les coses deu ajudar a fer dels pagesos la classe menys coherent i més refractària a l'organització; el fet és que els pagesos són la gent que més s'exclama i la que menys s'organitza.

Els poders tal vegada sentin la remor de les veus que vénen del camp. Però una cosa és oir i una altra escoltar. Una veu es fa escoltar solament fent-la producte d'una organització seriosa i potent que resumeixi els clams de cada moment en fórmules que mereixin ésser ateses.

Havent arribat determinades produccions de la terra al temps de les vaques magres, i magres a punt de morir-se, els pagesos afectats s'han mirat els uns als altres i han dit: què fem? i s'han reunit en les passades assemblees.

Podem, sens dubte, felicitar-hos del fet, fins sigui el que sigui el fruit que se'n reporti, per ésser un fet de vida col·lectiva agrícola. Cada dia més aquesta vida col·lectiva ha d'anar destacant-se com a camí de defensa dels productes forestals, agrícoles i ramaders, avui dels que pateixen crisis i dels altres el dia que convingui.

Certament, aquesta vida col·lectiva no la compleix pas el pagès, que es redueix a complaure's des de casa de què els altres es belluguin per a defensar una producció interessada, i no la compleix prou aquell que es limita a fer acte de presència a una assemblea d'un ram que l'afecta. El mínim que pot demanar-se a un pagès és que es faci soci de l'entitat agrícola que millor cregui que representa els seus interessos.

El nodriment de les llistes d'associats és el principi d'una vida col·lectiva robusta i respectable, que és la que manca als pagesos per a deslliurar-se de les moltes lliçons doloroses que els augurava en son últim article l'antic director d'aquesta Revista.

J. M. RIU

Bou rafalí

A Olot (Garrotxa) s'entén per bou rafalí l'animal que no ha estat escorxat en condicions normals, com, per exemple, el que s'ha trencat una cama.

Les taules dels carnisers que detallen aquest bou porten un rètol indicant la seva naturalesa, o bé es fa vendre a la Peixeteria, per tal d'evitar que trossos de bou rafalí es confonguin amb els de bou normal, puix que el bou rafalí és venut a més baix preu que l'altre.

El mot rafalí no sabem pas que sigui conegut o viu fora de la Garrotxa, i algunes vegades hem pensat quina podria ésser la seva etimologia.

Veus ací que no fa molt temps, fullejant el *Butlletí de l'Acadèmia de Bones Lletres*, de Barcelona (gener-març, 1926), en l'article «Ordinacions de Balaguer de l'any 1313-1337», llegíem:

«Item totes les vaques raffalines, o bous de la ciutat, o del terme de la Ràpita, o de Vallfogo-

na, o de Cayda, o del Timonal, sien venudes i diner la liura, e ques venen en taules de la voqueria en la carnisseria, o en altra manera...

»Item totes vaques raffalines o bous e de tots altres llochs, s'agen de vendre fora tota la Ciutat, a cap del pont, a un diner la liura, e no pus enant...

L'accepció rafalí del segle XIV concorda amb la donada actualment a Olot. Això seria un motiu per a incloure aquesta paraula en el diccionari, puix que rafalí no és ni al *Diccionari Ortogràfic* ni al *Pallas*.

És curiós que sis cents anys enrera el municipi de Balaguer prengués anàlogues precaucions que l'olotí; això és: obligar a vendre el bou rafalí en taules que no siguin les de la carn corrent, o sigui a Olot a la Peixeteria, i a Balaguer a la Boqueria, o taules de vendre boc. Els consellers balaguerins no devien estar molt segurs de què el rafalí dintre la carnisseria es vengué

com a tal, puix que més endavant ordenen que la carn rafalina sigui venuda al cap del pont, és a dir, a extramurs de la ciutat.

Una disposició semblant regia a Olot no fa pas encara cinquanta anys: el bou rafalí no es

podia detallar dintre la vila, i s'acostumava a vendre en el veí poble de La Canya.

Invitem als veterinaris i municipis a apropiarse la paraula rafalí.

M. ROSELL I VILA

Els microbis dels ous congelats

EN la sessió del 12 març passat els senyors Vergé i Grasset presentaren a l'Acadèmia de ciències de París una nota de llurs recerques de la flora microbiana en els ous congelats. Els ous estudiats provenien de Xina.

Es sembrà en medis diferents després de dilució a la millèssima. La numeració de les colònies microbianes obtingudes després de 120 hores de cultiu donà els següents resultats:

Clara d'ou	5.000	1.000
Rovell	85.000	30.000
Ou enter	30.000	25.000

L'ou congelat no sembla pas, segons les dades que s'acaben de transcriure, un medi favorable de cultiu. Els autors han experimentat si la descongelació disminuïa les condicions de desenvolupament dels gèrmens, i quina podria ésser la quantitat microbiana deixant les mostres 24 hores a la temperatura del laboratori. Aquestes mostres posades després en cultiu durant 120 hores han donat:

Clara	360.000	350.000
Rovell	3.600.000	3.500.000
Ou enter	4.000.000	2.000.000

Els ous descongelats apareixen, doncs, com uns productes fàcilment alterables, i per consegüent han de consumir-se immediatament després de sortir de la cambra frigorífica.

Els microbis examinats perteneixen als següents grups:

Staphylococcus albus i aureus;
Sarcina alba;

Microbis semblants al *B. coli*, però liquant la gelatina;

Enterococs;

Bacils del gènere *Cornybacterium*, de granulacions metacromàtiques abundants en el protoplasma microbià;

Gèrmens semblants al *B. pseudotuberculosis rodentium*;

Proteus vulgare;

B. fecalis alcaligenes;

Bacils del grup del paratífic B amb analogia amb *B. thioaminophilus* de H. Tissier.

Els autors de la comunicació acaben el seu treball amb les conclusions que segueixen:

Entre els gèrmens estudiats n'hi ha alguns que semblen desposseïts de tot poder patògen. D'altres, pel contrari, perteneixen al grup dels paratífics o dels colibacils poden originar determinades toxi-infeccions alimentícies.

Per reduir el perill, en realitat no gaire important, però sempre possible, s'hauria de procedir a un examen minuciós i sever dels ous congelats, o del contrari no permetre la utilització dels ous congelats més que per a elaboracions en el curs de les quals hi entrés una quantitat suficient de calòric esterilitzat.

**BASCULES
ARQUES PER
A CABALS**

PIBERNAT

**PARLAMENT, 9 y 11
BARCELONA**